

Stockholm Vatten och Avfall AB:s donation av utrustning till Ukraina

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Donation av två befintliga UV-aggregat till Ukraina genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och EU:s civilskyddsmekanism (ERCC – Emergency Response Coordination Centre) godkänns i enlighet med utlåtandet.

Föredragande borgarråden Karin Wanngård och Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Som en del i arbetet med att öka produktionskapaciteten av dricksvatten i Lovöverket behöver UV-aggregaten som används för vattenrening bytas ut. Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) har undersökt möjligheten till återanvändning av de befintliga UV-aggregaten via Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) donationsprogram till Ukraina. MSB har meddelat att det finns en mottagande part som kan omhänderta denna typ av anläggning.

Om aggregaten inte doneras till Ukraina genom MSB är alternativet att skicka aggregaten till deponi. Merkostnaden för donationen till Ukraina genom MSB jämfört med deponi är cirka 800 tkr, och beror bland annat på högre krav vid demontering och emballering.

Den juridiska bedömningen av ärendet är att förslaget till beslut ska föreläggas kommunfullmäktige.

Beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I tider av krig är solidaritet med Ukraina en självklarhet för Stockholms stad. Vi välkomnar därför varmt Stockholm Vatten och Avfall AB:s (SVOA) initiativ att donera fungerande UV-aggregat för vattenrening.

Det är ett konkret sätt för Stockholms stad att bidra till återuppbyggnaden av samhällsviktig infrastruktur och säkra tillgången till rent dricksvatten för den ukrainska befolkningen. Att utrustningen, som annars skulle ha kasserats, kan komma till nytta i Ukraina är ett utmärkt exempel på ansvarsfullt resursutnyttjande och internationell solidaritet.

Donationen sker på ett tryggt och ordnat sätt genom MSB. Den begränsade merkostnaden är väl motiverad med tanke på det stora humanitära och symboliska värdet i att hjälpa ett land i nöd. Vi ser detta som ett föredömligt agerande från ett av stadens bolag och ställer oss bakom förslaget.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten och Avfall AB, dnr KS 2025/473-1.3
2. Protokollsutdrag Stockholm Vatten AB, dnr KS 2025/473-1.1
3. Protokoll bolagsstämma Stockholm Vatten AB, dnr KS 2025/473-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi välkomnar majoritetens förslag om att donera UV-aggregat till Ukraina i återuppbyggandet av landets vattenförsörjning. Det är i grunden ett initiativ som våra fyra partier står bakom; i februari föreslog vi gemensamt i en motion att samtliga av stadens förvaltningar och bolag bör se över möjligheterna att systematiskt donera utrustning till Ukraina som inte längre krävs i den egna verksamheten. Staden tar nu ett kliv i rätt riktning men mer måste göras.

Utöver viktiga symboliska stödåtgärder lokalt, som exempelvis en ukrainsk flaggstång vid Fria Ukrainas plats – något vänsterstyret har sagt nej till, så behöver staden vidta konkret handling för att även i praktiken bidra till Ukrainas kamp mot Putins Ryssland. Den solidaritet med Ukraina som finansborgarrådet uppger som en självklarhet har hittills inte omsatts till faktisk politik. Vi ifrågasätter starkt varför det vänortsavtal som tagits fram mellan Stockholms stad och Kiev inte signerats. Denna viktiga donation riskerar bli den enda av sitt slag – och andra insatser i återuppbyggnaden helt utebli – så länge styret förhalar det åtagande staden utlovat Kiev.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 3 september 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner och Johan Nilsson (båda M), Jan Jönsson (L), Jonas Naddebo (C) och Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) driver sedan 2018 programmet Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV). Inom ramen för programmet finns ett antal projekt, bland annat utökning av Lovöverkets kapacitet. För att möjliggöra en kapacitetsökning behöver även UV-aggregatens kapacitet öka. De nya aggregaten är dessutom mer energieffektiva än de befintliga.

SVOA har varit i kontakt med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som har ett donationsprogram till Ukraina, där UV-aggregaten skulle kunna återanvändas. Donationen sker via MSB, som också ombesörjer lagring och transport av den donerade utrustningen. UV-aggregaten har inget marknadsvärde och det bokförda värdet är noll kronor. Det enda konkreta värdet är aggregatens rostfria stål och elektronikkomponenter. Alternativet till att donera till Ukraina är att skicka aggregaten till deponi. Merkostnaden för att skicka till Ukraina jämfört med deponi är cirka 800 tkr.

Det finns en motpart som är beredd att ta hand om aggregaten. Om utrustningen doneras via MSB upphör SVOAs ansvar för aggregaten, vilket bland annat betyder att om de inte återanvänds i Ukraina så är det den mottagande partens ansvar att säkerställa att aggregaten deponeras på korrekt sätt.

UV-aggregaten i befintlig miljö

Rättsliga förutsättningar

Att donera material från ett av koncernens aktiebolag är ovanligt. SVOA har utrett de rättsliga förutsättningarna för ett kommunalägt bolag att donera material.

Aktiebolagsrättsligt

Enligt 17 kap 5 § aktiebolagslagen får bolagsstämman besluta om en gåva till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, om det med hänsyn till ändamålets art, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt. Styrelsen kan fatta beslut om saken med hänsyn till bolagets ställning är av ringa betydelse. Att bolagsstämman ska fatta beslut kan man bortse ifrån om alla aktieägare är överens. I och med att Stockholm Vatten AB ägs till 2% av Huddinge kommun behöver beslutet om donationen fattas av bolagsstämman (bilaga 3).

Kommunalrättsligt

Enligt 4 kap 4 § lagen om vissa kommunala befogenheter får kommuner och regioner lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får svenskt statligt bistånd. Det skulle med andra ord rymmas inom den kommunala kompetensen att skänka uttjänt utrustning till Ukraina. För Stockholms stad skulle det som utgångspunkt kräva ett beslut av kommunfullmäktige om inte frågan har delegerats till någon annan nämnd eller förvaltning inom kommunen. I Stockholms stads fall har ingen delegation skett.

I stadens regler för ekonomisk förvaltning och tillämpningsanvisningarna till dessa finns inte något som reglerar vad som gäller gåvor och bistånd från kommunen. För avyttring av uttjänt utrustning gäller som huvudregel:

- Vid försäljning ska beslut om försäljning fattas enligt delegationsordningen.
- Staden ska debitera skälig ersättning.
- Staden får inte bidra till oskälig ökning eller minskning av priser.
- Staden får inte otillbörligt gynna enskild person eller företag.
- Vid försäljning ska strikt affärsmässighet iakttas. Om försäljningen avser tillgångar av större värde ska värdering göras av oberoende värderingsman och ett formellt anbudsförfarande användas.

Att ge bistånd till andra stater är inte vanligt förekommande inom Stockholms stad. Bistånd till utländska stater är därför en fråga av principiell betydelse som ska gå via koncernstyrelsen till kommunfullmäktige.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2025 följande. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Donation av två befintliga UV-aggregat till Ukraina genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) och EUs civilskyddsmekanism (ERCC – Emergency Response Coordination Center) godkänns.

Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

Donation av två befintliga UV-aggregat till Ukraina genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) och EUs civilskyddsmekanism (ERCC – Emergency Response Coordination Center) godkänns.

Stockholms Stadshus AB:s och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 2 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen och stadsledningskontoret konstaterar att det finns möjlighet att återanvända funktionsduglig del av samhällsviktig infrastruktur.

UV-aggregaten har inget marknadsvärde och det finns inte heller intresse från andra aktörer i Sverige att återanvända aggregaten. Alternativet är deponi till en lägre kostnad. Fördelarna med återanvändning får anses överväga den lägre kostnad som alternativet med deponi skulle innebära.

Koncernledningen och stadsledningskontoret föreslår koncernstyrelsen fatta beslut enligt förslaget.